

Konopljan

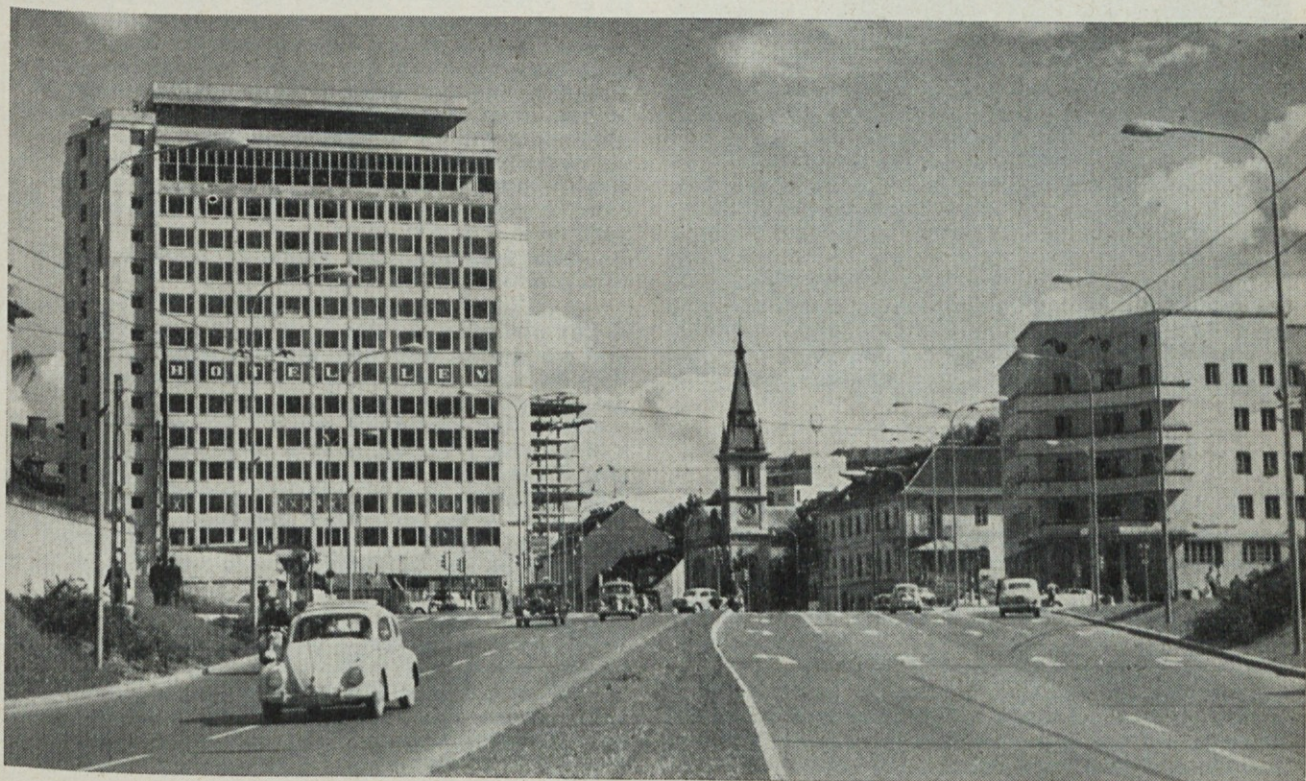
STROKOVNO GLASILO KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

ŠT. 8 - XIII
AVGUST 1964
CENA 20 DIN

VSEBINA

Novo vodstvo upravnega odbora IPI	I. Slabe — Elektromotorji v tekstilni industriji
Intervju po telefonu »KISIKA NI!«	Seja hišnega sveta II
A. Gnidovec — O štipendiranju	V. Habjan — Upokojenci
L. Zabukovec — Dober gospodar stalno misli na izboljšave	Nenadoma je umrl
Induplati in njeni cenjeni izdelki	V. Habjan — Obvestila iz kadrovske službe
Popravek	Zahvali
F. Adamič — Poročilo nabavnega oddelka	Izdaja v 900 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik Otmar Lipovšek.
L. Zabukovec — Proizvodnja	Natisnila in klišeje izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani
J. Mavko — Prodali smo	

Pozdrav
Ljubljani
ob
velikem
prazniku
22. juliju

Novo vodstvo upravnega odbora IPI

Novi UPRAVNI ODBOR INDUPLATI se je sestel potem, ko ga je izvolil DS, na svoji seji, ki je bila v torek 14. julija 1964.

Sejo je pričel dosedanji predsednik ing. Tone Mafičič in prišel takoj na prvo točko h kateri je predlagal javno volitev novega predsednika UO. Soglasno je bil izvoljen za novega predsednika UO tovariš PAVLE ZUPAN, škrobilec v tkalnici.

Pavle Zupan se je rodil leta 1927 v Preserjeh. V Induplati se je zaposlil 7. oktobra 1947 torej kot 20-letni mladenič. Po marljivem delu v tkalnici je napredoval do tkalskega mojstra in bil potem zaradi strokovnosti premeščen na mesto mojstra v škrobilnico. Zupanovo dolgoletno službovanje v INDUPLATI upravičuje zaupanje kolektiva, ki ga je na zadnjih volitvah v samoupravne organe izvolil v imenovani organ delavskega sveta.

Pavle Zupan, novi predsednik UO

Po izvolitvi je ing. Mafičič čestital novoizvoljenemu predsedniku in vsemu upravnemu odboru ter jim zaželel vse dobro in mnogo uspehov pri vodenju podjetja v nadaljni poslovni dobi.

Novi predsednik Zupan je takoj prešel na naslednjo točko dnevnega reda in prosil za poročilo o poslovanju trgovskega lokala »Bala« Ljubljana.

Poročevalec direktor Marinc je seznanil UO s kratko zgodovino te naše industrijske prodajalne. Realizacija prodaje je zadovoljiva in narašča, kar nam potrjuje naslednji podatek:

leta 1962 prodano za	216 milijonov din
leta 1963 prodano za	263 milijonov din
leta 1964 (jan.—junij)	144 milijonov din

Promet, dosežen v letošnjem polletju je zadovoljiv in daje upanje na realizacijo predvidenega plana. Nekoliko težavno poslovanje, je rekel direktor, pa je zato, ker sega zaščitna ograja graditeljev NAME prav do našega lokala. Ko bo sosednja stavba gotova pa bomo z našo prodajalno v najstrožjem centru Ljubljane.

Svoje poročilo k tej točki je direktor zaključil z »dober je tudi kader v naši poslovalnici, ker se zanima za delo.«

Tudi v naslednji točki je poročal direktor Marinc. MODNA HIŠA je kolektivna prodajalna mnogih slovenskih tekstilnih tovarn in nekaterih iz drugih republik. Poslovni uspeh tudi v MH (modni hiši) narašča in to od 2 338 000 000 din v letu 1962 na 4 738 000 000 din v letu 1963. Poslovni uspeh bi bil gotovo še večji, če bi imela ljubljanska MH na razpolago večjo površino. V planu je prav zato izgradnja nove, večje modne hiše.

Ljubljanska modna hiša ima svojo podružnico že v Mariboru, predvidena pa je ustanovitev nadaljnjih podružnic v Osijeku, Zagrebu, Beogradu, Celju, Sarajevu in še drugod.

Modna hiša je kolektivno vodena od 47 članov, njenih ustanoviteljev.

Udeležba INDUPLATI v prometu je manjša, saj ne znaša niti 10% vrednosti celotnega prometa, je pa vseeno važna postavka. Podatki pa kažejo tudi porast prodaje naših izdelkov od 5 milijonov din v letu 1961 na 29 milijonov din v lanskem letu in na 17 milijonov din v prvem letošnjem polletju.

V naslednji točki dnevnega reda je poročal šef proizvodnje Lado Zabukovec.

Predilnica je dosegla plan proizvodnje s 100% ali 106% lanske letne proizvodnje. V predilnici proizvajajo letos višjo povprečno številko preje. Zaposlenih pa je 5 manj kot v lanskem letu. Tkalnica je proizvedla manj konopljenih tkanin, zato je tudi plan izpolnjen samo s 94% v prvem polletju ali samo 99% lanske letne proizvodnje v istem času. Kakor povsod, je tudi v tkalnici občutno pomanjkanje delovne sile in je ta obrat delal oziroma ustvaril citirano proizvodnjo z manj delovne sile kakor preteklo leto.

Najslabši rezultat zaznamuje oplemenitilnica, katera je plansko nalogo izpolnila samo 92%. Tu so občutne pomanjkljivosti predvsem v istrošenem ali nezadostnem strojnem parku.

Konfekciji manjkajo ljudje — delovna sila. Rezultati so še dokaj ugodni.

V diskusiji na poročilo so se člani UO izjasnili, da so OD sekundarnega pomena in da ljudje dajejo prednost počutju na delovnem mestu. Kritike so bile izrečene na račun slabše kakovosti surovin in polproizvodov ter številnim okvaram strojev. Kritično je bilo ocenjeno tudi prenašanje votka v avtomatsko tkalnico v deževnem vremenu. Seveda so čestokrat krivi tudi ljudje sami, saj vemo, da posamezniki prihajajo na delo predčasno, si tedaj naberejo materiala za delo za vseh 8 ur, drugi pa morajo zato stati in ne proizvajati. Ne proizvajati pa pomeni ne dosegati norme — na koncu pa ima ta dialog samo en zaključek in to — manjši OD.

Upravni odbor je sklenil, da je treba paziti pri dobavi surovin in takoj je treba nabaviti potrebne rezervne dele za nove ATR stroje.

UO je odobril službeno potovanje šefu komercialnega oddelka Jožetu Mavkotu, kateri je potoval skupno z ing. Bergantom v ZR Nemčijo po vprašanju prodaje naših izdelkov.

Stalnemu zapisnikarju na sejah DS in UO podjetja Vereni Orehek je UO odobril posebno denarno nagrado za vestno opravljanje svojega dela.

Referentu za izvoz v prodajnem oddelku IPI je upravni odbor določil 250 točk, kar ustreza pravilniku.

Predlog o ustanovitvi servisne delavnice za popraviljanje šotorov v Ljubljani je UO sprejel s pripombo, da se izdelata za predlog določenejši okvir dejavnosti in lokacije.

Upravni odbor je zavrnil predlog šefa kadrovske službe I. Deržiča, po katerem bi naj bila naša menza v prihodnje ob nedeljah zaprta. UO je zastopal svoje stališče iz vidika, da je menza obrat za družbeni standard v katerem se hranijo naši samski delavci tudi ob nedeljah. Poleg tega je menza kraj, kamor hodijo naši ljudje na kozarček pijače, po cigarete ali pa samo posest po končani športni ali kulturni prireditvi ali celo že pred njo.

UO je sugeriral EE za družbeni standard, da uredi zaposlovanje oseb, ki delajo sedaj preko 56 ur tedensko tako, da najame novo delovno silo.

Prva seja novega UO IPI Jarše

INTERVJU PO TELEFONU

V sredini meseca julija smo bili večkrat priče pogovorom, ki so omenjali kritično situacijo s kisikom. Kisik rabijo varilci za varjenje železnih delov bilo to pri novih montažah ali pri lomih.

Posebno boleče je vprašanje varjenja lomov, ker se zgodi, da zaradi nepopravljenega dela stoji stroj in seveda proizvodnja na dotičnem mestu.

Na interni telefonski številki 29 se je oglašil vodja EE obrata za vzdrževanje tov. Mirko Kašnik. Vprašal sem: »Kako je s kisikom?«

M. Kašnik je odgovoril: »Kisik ne prihaja redno. Vsi vpijemo, kisika ni! Največkrat se kot vzrok navaja »pomanjkanje avtomobilov« za prevoz. Zastoji so že bili v proizvodnji — kot krivci smo omenjeni mi — mi pa kisika ne nabavljamo.

Pripominjam, je nadaljeval M. Kašnik, da je poraba kisika za varjenje večja, ker ga dodatno rabijo monterji pri montaži nove toplarne. Večja poraba zahteva logično tudi večjo dobavo. Dobava pa je sklenjena s pogodbo, ki te situacije ne upošteva.

Franc Adamič, referent za nabavo v INDUPLATI, tel. int. 50 pa je odgovoril na isto vprašanje. Rekel je: »S kisikom je vse v redu — s prevozi pa ne. Ne dobimo (nabava) prevoznih sredstev, da bi šli v Ljubljano po kisik. Zaloga kisika v INDUPLATI je kritična — in tudi dobiti ga je težko.«

Za konec je še dejal, da upa, da so sedaj (od 10. julija dalje) tudi prevozi urejeni.

Tedensko porabimo v INDUPLATI 8 do 10 jeklenk kisika.

Zavrtil sem še interno številko 51. Oglasil se je šef tehnične službe ing. Srečo Bergant.

K vprašanju »kisika« je rekel, da naši ljudje ne znajo predvidevati potrošnje kisika. Prvenstveno velja to za monterje podjetja Džuro Džakovič, ki ga porabijo več, kot predvidevajo.

Resnično je bilo kritično tudi s prevozi. Pogodbeno smo obvezani, da pripeljemo jeklenke s kisikom od Ljubljane do Jarš sami, to pa je bilo nekoliko težje, ker smo imeli v začetku julija kar dva avtomobila v popravilu, ostala dva pa nista zmogla vseh voženj.

»Prepričan sem, da je odslej to vprašanje urejeno in bo kisik v zadostni količini na razpolago našim varilcem« je zaključil ing. Bergant.

Potrkal sem še na vrata direktorjeve pisarne. Prosil sem ga za odgovor na isto vprašanje.

»KISIKA NI«

To zadevo lahko imenujemo »afero kisik« je rekel direktor Marinc. Grčar kot vodja glavnega skladišča pomožnega materiala ni pismeno naročil kisika temveč smatral, da je dovolj če po domače pove, da kisika ni. Grčar niti ni javil, da je od kisika praznih 14 jeklenk na zalogi. Adamič, nabavni referent se izgovarja da ni vedel, da so doma prazne jeklenke in, da ni imel na razpolago prevoznih sredstev.

Fotografija tega stanja je torej, je nadaljeval direktor, da so se za stvar odgovorni ljudje medsebojno prerivali. Trenutno razpoloženje je bilo za omenjena važnejše kot interes podjetja.

»Ko sem zvedel za celo zadevo« je rekel direktor, »je bila stvar že urejena. Vkljub temu je treba narediti zaključek in ta je: Vodilni v podjetju niso ukrepali ampak se zadovoljili samo s kritikom. Ukrepi pa bi bili — ugotoviti stanje praznih jeklenk in takoj organizirati prevoz s tujimi ali osebnimi avtomobili po komadnih če ne bi šlo drugače.«

Za nazaj iskati krivca ali sprožiti akcijo za kaznovanje ni umestno, pač pa naj velja ta moja izjava kot javni in zadnji opomin prizadetim. Predpostavljnim pa predlagam, da se je treba v vprašanje poglobiti in če treba — takoj ukrepati.

O štipendiziranju

Na prvi seji novoizvoljenega Delavskega sveta dne 26. junija je bil med drugim sprejet tudi sklep, da se štipendije naših študentov in dijakov, ki jih že in ki jih še bomo štipendirali, povišajo na najmanj 12 000 do največ 20 000 din mesečno. V okviru tega razpona bodo vsi naši štipendisti prejeli štipendije, ki se bodo dvigale z leti njihovega študija, tako da bodo proti koncu svojega šolanja lahko dosegli najvišjo možno višino. Poleg tega pa bo višina že takoj na začetku odvisna tudi od gmotnega stanja štipendista. Štipendiranje bo torej tudi v bodoče pri nas eden od pomembnih načinov, da si sproti zagotovimo srednji in visoki strokovni kader. Ne mislimo, da bo štipendist tako štipendijo popolnoma preskrbljen za svoje pre-

življanje, saj so take štipendije pri nas vsaj v gospodarskih organizacijah redke, če pravzaprav sploh kje obstoje, lahko pa bo štipendistu toliko v pomoč, da bo študiral, če bo pokazal tudi sam dovolj volje pri svojem delu. Če upoštevamo, da so stroški naših študentskih domov in internatov za posameznika v mesečnem povprečju 15 000 din in da si vsak štipendist na stroške podjetja lahko nabavlja tudi potrebne strokovne knjige, potem lahko ugotovimo, da tudi štipendije ne bodo tako nizke in bodo pridnemu študentu res omogočile študij. Moje mišljenje pa je — in to je pokazala tudi dosedanja praksa — da bomo morali biti pri izbiri štipendistov previdnejši kakor smo bili doslej. Potrebno bi bilo že pred podelitvijo štipendije ugotoviti študentovo dotodanje prizadevanje oz. uspeh v šoli in njegovo voljo do študija, med šolanjem pa bolj prizadevno slediti štipendistovemu delu in z njim vzdrževati čim bolj pogoste stike, da bo že v času študija čutil čimvečjo povezanost ne samo s šolo, temveč tudi s podjetjem. Štipendist naj bi tudi že v naprej točno vedel kako delo ga v podjetju čaka po končanem študiju. Zato pa bi bilo zelo koristno, da bi bil vsak štipendist v času glavnih počitnic vezan vsaj na enomesečno obvezno prakso v našem podjetju. Tako bi spoznaval ne samo svoje bodoče delo, temveč tudi delavce in življenje v kolektivu. Po takem postopku se morda nam ne bo zgodilo to, in rezultat štipendiranja morda ne bo tako slab, kakor doslej. V letu 1957 smo namreč štipendirali na fakultetah in srednjih šolah za isto obdobje kar lepo število štipendistov, saj smo jih imeli preko petindvajset. In rezultat? Na prste ene roke bi lahko preštel tiste, ki so se po študiju zaposlili pri nas. Veliko sredstev smo za to žrtvovali, danes pa prejemamo ta denar nazaj v relativno manjši vrednosti, v kolikor ga sploh prejemamo. Edino naše zadoščenje ostane v upanju, da bodo ti ljudje vsaj na drugih mestih pridno delali. Mi pa si iščemo, vsaj del potrebnega kadra za tista delovna mesta, katera smo mislili, da bodo zasedli naši štipendisti. Mogoče je za to delna krivda pri nas samih, ker nismo s štipendisti vzdrževali dovolj pogostih stikov, vendar to še ne bi smel biti vzrok, da je bil odziv tako majhen. Prav ta izkušnja kaže, da bomo morali biti pri podeljevanju štipendij bolj previdni in nuditi štipendije tistim, ki so jo res potrebni, v prvi vrsti pa članom kolektiva, ki se želijo strokovno izpopolnjevati in tistim, ki so že spoznali, da je boj za kruh težak in zato bolj resno jemljejo svoje delo. Če bomo tako ravnali, potem upajmo, da bo naše nadaljnje štipendiranje uspešnejše in da bomo v predvidenem času res dobili kader, ki smo si ga s podeljevanjem štipendij hoteli preskrbeti.

Člani DS na prvi seji

Dober gospodar stalno misli na izboljšave

Težnja za povečanjem našega standarda nas stalno sili k večji in bolj ekonomični proizvodnji. Najlažje seveda to dosežemo z novimi, modernimi stroji. To pa največkrat ni mogoče — ni denarja, ni prostora ali pa so drugi zadržki. Vseeno pa življenje terja od nas napredek, vsak dan in na vsakem koraku; treba je pač iz strojev, ki jih imamo, vedno več iztisniti. Govorimo, da so naši stroji stari in da so že odslužili; do neke mere to drži, vendar si ravno s temi stroji služimo naš kruh, iz teh strojev bomo tudi dobili denar za nabavo novih.

Dober gospodar stalno misli na izboljšave pa čeprav ni lastnik novih strojev. Tudi o našem delu in strojih je treba razmišljati in misel, kako bi kako stvar naredili bolje, lažje ali hitreje in s tem koristili podjetju, ekonomski enoti in sebi naj nam bo vodilo pri razmišljanju o našem vsakdanjem delu. Posebno kvalificirani delavci, delavci pri strojih, mojstri, tehniki in inženirji lahko s svojimi novimi idejami in predlogi precej pripomorejo k povečanju produktivnosti, izboljšanju kvalitete, boljšemu vzdrževanju strojev, lažjemu in bolj varnemu delu.

Komisija za tehnične izboljšave pri UO je v zadnjem času obravnavala tri predloge za izboljšave in sicer:

Tov. Pavel Zupan, škrobilec, je s svojim predlogom za izboljšanje pogona pri škrobnem stroju, omogočil boljše delo na škrobnem stroju, manj zastojev in boljšo kvaliteto poškrbljenih osnov.

Tov. Ivan Slabe, elektrotehnik, je s svojim aparatom za elektronsko krmiljenje časovne zakasnitve pri barvalnih strojih omogočil večje izkoriščanje teh strojev in bolj nemoteno delo.

Poleg tega je tovariš Slabe skonstruiral tudi posebno napravo za avtomatsko regulacijo temperature v baraki.

Tov. Kristjan Drašček, mojster v mizarški delavnici, je s svojim predlogom podaljšal življenjsko dobo lesenim valjčkom v predilnici in s tem prihranil podjetju izdatke za nabavo novih valjčkov.

Za navedene izboljšave in novosti je UO odobril avtorjem primerne nagrade.

Majhno število avtorjev izboljšav ni v skladu z dejanskimi možnostmi naših ljudi. Vsak delovni človek mora na svojem delovnem mestu razmišljati o napredku, kdor ne razmišlja dela le na pol. Visoko razvite industrijske države kot ZDA, Rusija, Švica, Zah. Nemčija, Češka itd. se imajo za svoj napredek zahvaliti prav idejam delovnih ljudi in danes je pri njih eden izmed važnih faktorjev napredka ravno zbiranje predlogov in idej in njih uresničevanje.

Tudi v našem podjetju je, kot je razvidno, dana možnost vsakemu, da razvije svojo idejo ali predlog. Treba se je le obrniti na člana komisije za tehnične izpopolnitve (člani so: Lado Zabukovec, Slavko Osolin, Franc Rihtar) in on bo poskrbel, da se bo predlog preštudiral in v kolikor je sprejemljiv, realiziral. Hkrati pa bo komisija dala predlog UO za nagraditev predlagatelja.

POPRAVEK

V julijski številki XIII. letnika Konoplana smo nekajkrat objavili napačno ime tovariša PINTARIČA. Tovarišu Pintariču je ime MARTIN in ne kakor smo to napačno objavili v zadnji številki.

Prizadetega in cenjene bralce prosimo, da nam pomoto opravičijo.

Urednik

»Induplati« in njeni cenjeni izdelki

V Domžalah sem zavlil s ceste I. reda na cesto, ki vodi proti Kamniškim planinam. Namenil sem se obiskati delovne ljudi, ki žive na ravnici pod visokimi planinami.

Po treh kilometrih vožnje, mi je pot zaprl vhod v INDUPLATI Jarše.

Pojasnilo prijaznemu vratarju in že se je moj fičko ustavil na asfaltiranemu dvorišču ter povečal stisko za parkirni prostor.

»Standard« sem pomislil in bil malce nevoščljiv za tolikšno motorizacijo.

V govorilnici INDUPLATI sem se seznanil z ljudmi, ki so mi dali podatke o planu, o proizvodnji in prodaji, o uspehih samoupravljanja in o družbenem standardu. Lado, eden med njimi, mi je kasneje delal družbo pri ogledu delovnih prostorov podjetja in okolice, ki sodi k tovarni.

»Leta 1963 smo praznovali 40-letnico obstoja tovarne«, so mi uvodoma povedali. V tem času se je lice podjetja bistveno izpreminjalo. O prvih dneh dela pripovedujejo le še redki ljudje. Bolj zgovorne so fotografije. Razliko samo slutim, ker še nisem imel prilike prepričati se o razliki med »nekoč in danes«.

Nekdanji lastniki INDUPLATI d. z o. z. so pričeli s prirojeno večino — kje se da zaslužiti. Obnovili so stavbo pogorelega mlina, v njo namestili stare tkalske stroje, katere so uvozili iz Češke, nabavili potrebno prejo ter zaposlili okolišno kmečko prebivalstvo. Takšen je bil začetek, ki se je s časom dopolnjeval. Seveda je bilo nekoč bistveno to, kar je prineslo lastnikom dobiček. Prav zato in prav takšen je tudi razvoj podjetja.

Leta po osvoboditvi so bila prelomnica z zastarelo miselnostjo in s stihijskim načinom gradnje.

Tudi INDUPLATI se je soočil z vprašanjem strokovnega kadra. Tudi ta kolektiv se je boril s kvaliteto in strojno ureditvijo.

Sodelovati pri obnovi porušene in opustošene domovine je bila dolžnost vsakega državljanca nove Jugoslavije. Ta dolžnost je bila poverjena tudi vsakemu kolektivu. Z dolžnostmi pa so prišle težave. Tudi INDUPLATI v času od 1950 do 1960 ni vedel kam. Trg je zahteval — zahtevala je tudi naša skupna izvozna politika. Surovinska baza v Jugoslaviji je usahnila. Podjetje je bilo primorano surovine uvažati. Te so drage. In uvožene surovine je treba plačati z devizami.

Razvoj na področju tekstilne proizvodnje pa se je nadalje izpopolnjeval. Pojavile so se tkanine iz sintetičke. Drage in cenjene izdelke iz lanu so potisnili novi proizvodi v stran.

Čas za razmišljanje je tudi v INDUPLATI potekel. Treba je bilo ukrepati. In...

INDUPLATI Jarše je vključil v svojo proizvodnjo izdelke iz sintetičke. Standardnim proizvodom je dodal nove — po vsej SFRJ znane izdelke iz mešanice sintetičke in lanu.

»Še vedno izdelujemo čiste lanene izdelke« je pripovedoval Lado. »K temu nas sili kupec, ki zahteva to vrsto izdelkov. In te izdelke ne bo nikdar zamenjala sintetička, ker se v njih zahtevajo lastnosti lanu. Določeni artikli za gospodinjstvo bodo še nadalje ostali laneni. Za oblačilno industrijo pa smo se že uveljavili z Lanacrylom za ženske poletne obleke (tkanina je iz mešanice lanu in sintetičke), pripravljamo podoben artikel za moška oblačila z imenom Terlan. Iz mešanice ali iz same sintetičke pa so naši najnovejši izdelki: markize, tkanine za tapetnike, filtri za kemično in živilsko industrijo ter gasilske cevi« je zaključil Lado.

Letošnjo proizvodnjo so planirali na preko 4,7 milijona m² kar je spriči težkih tkanin za kolektiv izreden napor in uspeh. Leta 1963 so izdelali na 1 vloženo uro za 1265 din izdelkov. Dvignili so proizvodnost in rentabilnost podjetja, iz meseca v mesec pa uveljavljajo načelo — nihče izpod 25 000 din, kar je v tekstilni industriji posebno težavna naloga.

S kadrom trenutno nimajo težav. Dobro je zasedeno vodstvo težje je s srednjim kadrom. Pravili so mi, da so tudi na to mislili in imajo tudi te ljudi zagotovljene.

Samoupravljanje pa so močno decentralizirali in dali največje kompetence ekonomskim enotam, katerih imajo 7. Vsa notranja politika je vodena na osnovi Statuta, ki precizira vsa vprašanja. Statut — zajetna knjiga, mi je bila na vpogled. Res je dobro izdelan. Za obveščanje članov kolektiva pa izdaja kolektiv že XIII. leto svoj interni časopis »Konoplan«.

Kronološki potek proizvodnje sem si ogledal in pričel v predilnici. Lan — mnogo prahu in svojstveni vonj. Težko je zaslužen minimalni OD. Mokra predilnica je posebnost v tekstilni industriji. Tkalnica kot tisoče drugih tkalnic na svetu z razliko — samo težki stroji. Jadrovinski oddelek je predeljen od ostale tkalnice zaradi močnega prašenja. Tu tkejo konopljene tkanine. Kdor je doslej videl samo tkalnice svile ali sintetičke, ta si naj ob priliki ogleda še tkalnico INDUPLATI.

V oplemenitilnici je najbolj občutno pomanjkanje prostorov in sodobnih strojev. Povečano proizvodnjo tkalnice mora predelati oplemenitilnica. Trg zahteva sodobno oplemenitene tkanine. Inženirji vedo kako priti do zahtevanega rezultata — trenutno pa naloge ne morejo realizirati. V planu je izgradnja novega objekta oplemenitilnice in nabava potrebnih strojev, ki pomenijo za INDUPLATI biti ali ne biti. V posebnem oddelku je filmska tiskarna, ki že 12. leto daje trgu sodobno potiskane tkanine za notranjo dekoracijo stanovanj. Stalno menjavanje desenov je utrdilo sloves tiskanim platnom iz INDUPLATI.

Novjši je oddelek konfekcije. Razdeljen v dva manjša oddelka se tu oblikujejo tkanine v dokončne oziroma takoj uporabne izdelke za gospodinjstvo oziroma v drugem za šport. Videl sem razstavo šotorov, s katerimi se je podjetje posebej uveljavilo v zadnjem času. Šotori INDUPLATI v ničemer ne zaostajajo za podobnimi inozemskimi izdelki. Morda so celo še bolj kvalitetni.

Kje pa preživljate proste dni, sem bil radoveden. Kolektiv si je sam zgradil dom na Mali planini. Dom lahko sprejme hkrati 30 gostov. Je vedno dobro obi-

Razstava šotorov v Induplati

Poročilo nabavnega oddelka za mesec junij

Izgledi glede preskrbe s premogom, so zelo slabi. Rudnik Trbovlje nas je že obvestil, da bo v II. polovici leta zmanjšal dobavo pogodbenih količin za 23%. Naša skrb je, da na kakršen koli način pridemo do potrebnih količin premoga, da nam ga ne bo primanjkovalo v zimskem času.

Bombažne preje smo prejeli v količini, ki je bila predvidena, dočim stanične nekaj manj, ker predilnice niso imele na zalogi stanične preje v barvah, katero zahtevamo.

Konopljo smo prejeli z manjšo zakasnitvijo vendar je bila zaloga zadostna in nam je ni primanjkovalo.

Upravo v lanari Petrinje nismo mogli pregovoriti za predelavo lanu zato lahko računamo s prvimi dobavami domačega lanu šele v mesecu oktobru. Do tedaj bomo pač morali uporabljati uvoženi lan. Prva pošiljka uvoženega lanu je že prispela, druga pa je že na potu in jo bomo v prihodnjih dneh tudi prejeli. Lanu nam zatorej ne bo zmanjkalo.

Z barvili in kemikalijami smo dobro preskrbljeni. Nekaj težav smo imeli le pri dobavi klora. Poleg naših zalog imajo barvila za nas še na zalogi konsignacijska skladišča, kar je ugodno, ker nam te zaloge ne vežejo denarnih sredstev, blago pa lahko dvignemo ob vsakem času.

Nabava pomožnega materiala pa je vedno težja. Na tržišču skoraj ni profilnega železa, cevi, gradbenega materiala. Nadalje se opaža vedno večji primanjkljaj elektromateriala, sanitarne opreme itd.

Kljub stalnemu porastu cen je na tržišču vedno manj blaga.

skan. Težave so le z dragim prevozom po žičnici. Slej ko prej bomo občutili konkurenco Velike planine.

Prav lep dom — ali skoro že majhen hotel, pa ima INDUPLATI v Umagu ob morju. Kapaciteta nočnin je 47 postelj. Hotelske kapacitete so večje, zato omogočamo tudi aboniranje tabornikom, ki obiščejo Umag samo za weekend.

Spomnil sem se na skrajšan delovni čas. Vprašal sem; kako?

Od 1. januarja dalje delamo 42 ur tedensko. Tri sobote imamo proste, 4. pa delamo, so mi odgovorili. Na ta skrajšan delovni čas smo se temeljito pripravili. Že pred tem smo delali 45 ur tedensko, ob prehodu na 42 urni delovni tednik pa smo se ponovno dobro pripravili s tem, da smo v proizvodni plan vključili le res kvalitetne in sodobne izdelke, katere tržišče zahteva.

Zaključno smo posedeli pri črni kavi v tovarniški menzi, ki je sodobno urejena in nudi delavcu po opravljenem delu prijeten prostor za formiranje družabnega življenja.

Ko sem zapuščal preko 1100 članski kolektiv INDUPLATI JARŠE sem se še enkrat ozrl na tovarno z dvema dimnikoma in planine za njimi. Slika, ki se mi je ponujala, je dajala vtis odločnosti.

Bil sem v INDUPLATI — v tovarni, ki jo že dolgo poznamo. Odslej bom vedel, kje in kako izdelujejo namizne prte, servete, zavese in gradle ter posteljno perilo. Vedel bom, da so filtri in gasilske cevi izdelani v INDUPLATI. In kadar bom srebral turško v sencu vrtnega senčnika, ne bom zazrl nad seboj modrega neba kot sem to v INDUPLATI pač pa zopet tkanino, katero proizvaja INDUPLATI Jarše.

rk

Poleg omenjenih težav pa so se pojavile še nove in to pri transportu in pri telefoniranju. Za prevoz blaga čakamo včasih tri dni na vozilo. Telefonski razgovori pa so slabi že dva meseca tako, da dobimo včasih zvezo z zahtevano stranko šele po daljšem času, kar ovira normalno poslovanje posebno v kritičnih situacijah.

Proizvodnja v juniju 1964

Junijska proizvodnja, lahko rečemo, je bila zadovoljiva. Kljub temu, da plan ni bil v več oddelkih dosežen, je povsod narasla produktivnost in lahko nedoseganje plana opravičimo s pomanjkanjem ljudi v proizvodnji, čeprav so seveda tudi drugi vzroki delno vplivali na rezultate.

Po obratih so bili doseženi naslednji rezultati:

	Plan junij 1964	Indeks junij 1963
Predilnica	104,7 %	121 %
Tkalnica	97,9 %	109 %
Oplemenitilnica	95 %	109 %
Tiskarna	55 %	63 %
Konfekcija	84,3 %	86 %

Prodaja v juniju 1964

V mesecu juniju je tekla prodaja razmeroma dobro in je dosegla 102,8% planirane vrednosti. Prodaja bombažnih tkanin se je nekoliko znižala napram mesecu maju, dočim je bila ojačena grupa pollanenih tkanin. Druge proizvodnje grupe so obdržale prodajo kot v predhodnih mesecih tega leta. V tem mesecu je bil odjem lanacryla nekoliko manjši, kar da slutiti, da se smatra kot sezonski artikel. Še vedno je pritisk na platno za zimske bunde to je naš art. 2027. Izgledi so, da bo še iskan četudi ga izdeluje že več jugoslovanskih podjetij. Zaloga gotovega blaga je ostala na isti višini kot v mesecu maju, kar pomeni, da je proizvodnja šla redno v prodajo.

Maklature je bilo v juniju 5842 m² kar je iznad lanskeoletnega povprečja. Zaloga nedovršene proizvodnje, kakor tudi tkanin v oplemenitenju so se nekoliko znižale.

Izvoz je bil dosežen 119,49% napram planu. Tkanine so bile izvožene v področje konvertibilne valute in predvsem težka jadrovinna in gradel za žimnice. Polletni plan izvoza je bil dosežen 105,44%.

Seja hišnega sveta II

V ponedeljek 20. julija 1964 je imel Hišni svet II redno sejo, na kateri so obravnavali tekoča vprašanja v zvezi z drobnimi popravili in vzdrževanjem stavb Preserje 89 ter 89a in 89b.

Hišni svet se je dalj časa zadržal tudi pri ugotavljanju višine stanarine za samske in družinske stanovalce v bloku zaradi višjih cen premoga in električnega toka.

Izračun je pokazal, da bodo znašale nove stanarine glede na nove cene v prihodnje za 700 do 732 din več. Tako bodo plačevali samski stanovalci (stanovalci v samskih sobah) v prihodnje povprečno 2 600 din (sedaj 1 800 din)

Družinska stanovanja se bodo podražila samo za novo ceno kuriva med tem, ko plačujejo družine porabljeno električno energijo individualno.

Nove cene stanarine bo Hišni svet II uveljavil verjetno s 1. avgustom in bodo novo ceno plačali stanovalci šele 15. septembra.

Elektromotorji v tekstilni industriji

Danes si skoraj ne moremo več zamisliti pogona strojev brez elektromotorja. Nekaj let po izumu trifaznega elektromotorja (Nikola Tesla) so bili motorji približno enaki po obliki in izdelavi. Kmalu pa se je pokazalo, da potrebuje industrija motorje, ki se po svojih električnih lastnostih in po zunanji obliki precej razlikujejo. Vodilne elektrotehnične tovarne v svetu imajo biroje, ki se ukvarjajo posebej z elektromotornimi pogoni lesne, papirne, cementne, kemične, tekstilne in druge industrije.

V teh birojih pa se ne ukvarjajo samo z elektromotorji ampak tudi s stikali in prav z vsemi napravami, ki so važne za stroje posameznih industrij.

Induplati ima z ozirom na oddelke: predilnica, tkalnica, plemenitilnica, konfekcija in pomožni obrati precej pisano zbirko elektromotorjev.

Pričnimo z opisom motorjev in stikal v našem najstarejšem oddelku v TKALNICI.

Statve zahtevajo zelo močan zagonski moment (od 2,5 do 3-krat večji od nazivnega) pri tem doseže vklopni tok trikratno do petkratno vrednost nazivnega toka (to je tok, ki je napisan na tablici elektromotorja in, ki teče pri normalnem obratovanju). Poleg tega dela elektromotor v prahu, ki je zelo vnetljiv, zato mora biti elektromotor popolnoma zaprt. Elektromotor tudi ne sme imeti ventilatorja, ker bi le ta dvigal prah. Nadaljnja značilnost teh motorjev je nizko število vrtljajev in to 950 ali celo samo 720 vrt/min.

Kakor vidimo so zahteve precejšnje zato ni čudno, da je bil ravno elektromotor za statve eden prvih specialnih motorjev, ki jih je začela izdelovati elektroindustrija.

Pri nas imamo še nekaj takih elektromotorjev iz začetka tega stoletja, ki imajo skoraj vse lastnosti, ki smo jih prej omenili, le ležaji so drsní z vsemi slabimi lastnostmi, ki so se v Jaršah kazale v sledeči obliki:

Ležaje je bilo treba mazati dvakrat mesečno, pa je imel vkljub temu strugar polne roke dela z zalivanjem, struženjem, brušenjem in tuširanjem ležajev prav tako kakor tudi električarji, ki so vlačili motorje »gor in dol«.

ZAKAJ? Okrog osi motorja se je navila preja, ki je kasneje zašla v ležaje in popila olje — ležaj pa je tekkel suh in se »zažrl«.

Pri motorjih moramo še omeniti način montaže.

Pri starejših statvah so bil motorji montirani na tleh poleg statve, pri novih strojih pa so elektromotorji vgrajeni v stroj, kar ima znatne prednosti. Omenimo samo dve:

— Ne morejo se omajati sidrni vijaki, kadar se betonska tla prepoje z oljem, kar se dogaja pri nas kar pogostoma.

— Med stroji je več prostora.

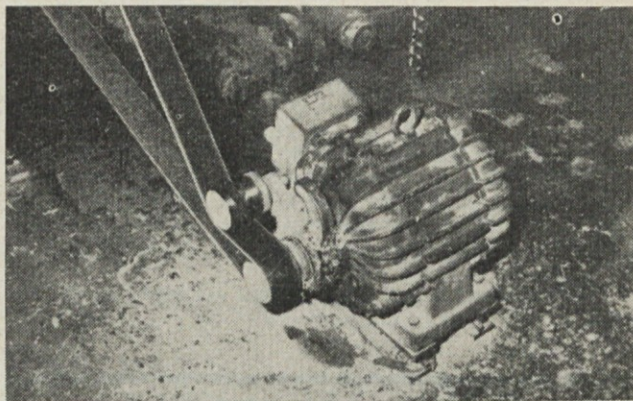
Rekli smo, da zahtevajo motorji statev zelo velik zagonski tok. Temu toku morajo biti kos tudi stikala za zagon motorjev. Tudi stikala za statve so se razvila že prilično zgodaj. Pri nas imamo montirano menda 6 različnih vrst (glede na proizvajalce) stikal. Najbolje so se obnesla močna valjčasta stikala v okrovu iz jeklene pločevine. Takšna stikala zahtevajo še najmanj vzdrževanja vendar še vedno mnogo preveč v primerjavi z novimi daljinskimi stikali — kontaktorji.

Prednosti daljinskih stikal ali kontaktorjev so ogromne naštejemo pa samo nekatere:

— Življenjska doba kontaktorja znaša do 10 milijonov vklopov med tem ko je bilo treba kontakte pri valjčnih stikalih piliti in čistiti večkrat na leto.

— Kontaktor lahko kombiniramo z zaščito proti preobremenitvi elektromotorja.

— Kontaktor lahko montiramo na poljubnem mestu. Pri nas jih združujemo v skupinskih ali centralnih razdelilnikih, na stenah ali stebrih. Valjčno stikalo je

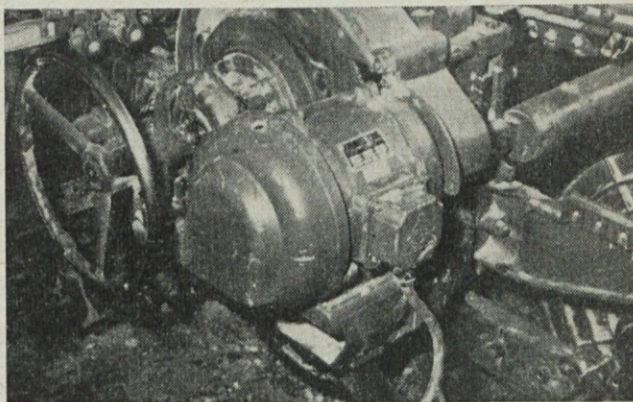
Stari tip elektromotorja. Motor je zasidran z vijaki v tla zgradbe

vezano na stroj in je torej obvezno montirano tam kjer je največ prahu in je najteže dostopno.

Klasična stikala, valjčna ali ona na tako zvana kladivca, so zelo nevarna zavoljo požarov. Poedinci se bodo še spominjali, da smo imeli pred leti prav v tednu »požarne varnosti« kar tri požare v tkalnici. Pri kontaktorjih je možnost požara skoraj izključena.

S kontaktorji imamo opremljeno vso spodnjo tkalnico in pa statve v novih delavnicah. V delu pa imamo instalacije novih strojev ART v stari avtomatski tkalnici, ki bodo prav tako opremljene s kontaktorji.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Novejša izvedba elektromotorja. Stroj je prigraven na tkalsko statev

Upokojenci

Mlekuž Franc, roj. 26. 3. 1906 v Bovcu. Osnovno šolo je obiskoval v Bovcu. Zaradi pomanjkanja in težkih razmer je odšel že s 14. letom v Italijo iskat zaposlitve. Zaposlil se je v rudniku svinca v Raiblu. Tu je ostal 6 let nato pa je odšel v Holandijo in se prav tako zaposlil v rudniku premoga.

Leta 1938 pa se je zaposlil v predilnici našega podjetja. Tu je bil zaposlen do leta 1944. Nato se je zaposlil v »Titan« Kamnik, kjer je ostal približno eno leto. Leta 1946 pa se je ponovno zaposlil kot mojster

izmene v mokri predilnici. Na tem delovnem mestu je ostal do upokojitve 30. 6. 1964.

Košak Marija, roj. 28. 12. 1908 v Krtini. Osnovno šolo je obiskovala v domačem kraju. Zaradi številne družine je morala zgodaj od doma.

V našem podjetju se je zaposlila leta 1928 in bila do leta 1943. Delo je nato prekinila in se ponovno zaposlila leta 1954 v pripravljalnici podjetja. Na tem delovnem mestu je ostala do upokojitve 30. 6. 1964.

Skok Ivana, roj. 11. 12. 1912 v Pristavi pri Mengšu. Izhaja iz kmečke družine. Osnovno šolo je obiskovala v Mengšu. V našem podjetju je bila zaposlena od leta 1926 dalje. Med zaposlitvijo je imela manjše prekinitve zaradi pomanjkanja dela. Zaposlena je bila vseskozi na delovnem mestu tkalke t. j. do upokojitve 6. 7. 1964.

Upokojencem želimo še mogo zdravih in srečnih let!

Nenadoma je umrl član našega kolektiva

Risto Vlatkovič

Pokojnik je bil v kolektivu **INDUPLATI** zaposlen šele krajši čas, saj je nastopil službovanje kot trgovski zastopnik šele 1. aprila 1963 leta. Vkljub temu smo ga poznali že dolgo let kot solidnega trgovskega predstavnika iz Beograda. Zato je kolektiv tudi sklenil, da ga sprejme v službo.

Risto Vlatkovič je zastopal trgovske posle v Srbiji z Vojvodino in v Makedoniji ter bil pri svojem delu uspešen.

Skromen in miren pri vsakdanjem delu se je v petek 3. julija letos vrnil iz službenega potovanja domov v Beograd. Dve uri kasneje je umrl za srčno kapjo. Doživel ni niti polnih 50 let.

Njegovi posmrtni ostanki počivajo na Novem groblju v Beogradu. Pri odprtem grobu se je v imenu kolektiva **INDUPLATI** poslovil od pokojnika Dušan Kosanovič.

Dobrega in marljivega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu.

Obvestila iz kadrovske službe

Vstopi:

1. Kodrič Marija, tkalka, vstopila 30. 6. 1964,
2. Prosenec Francka, previjalka, vstopila 29. 6. 1964,
3. Kos Ervin, električar, vstopil 1. 7. 1964,
4. Požar Miha, ključavničar, vstopil 1. 7. 1964,
5. Aleksič Nada, predica, vstopila 9. 7. 1964,

6. Balažič Franc, dvor. delavec, vstopil 8. 7. 1964,
  7. Kurent Helena, tkalka, vstopila 8. 7. 1964,
  8. Mlakar Marija, tkalka, vstopila 8. 7. 1964,
  9. Osolin Alojz, notranji transp. v tkal., vstopil 8. 7. 1964,
  10. Urbas Avgust, predilec, vstopil 8. 7. 1964,
  11. Vrhovnik Janez, ključavničar, vstopil 8. 7. 1964,
  12. Cerar Francka, tkalka, vstopila 10. 7. 1964,
- Vsem novosprejetim želimo mnogo uspehov in dobro počutje v našem kolektivu.

Izstopi:

1. Kosec Pavel, mizar, samovoljno zapustil delo dne 20. 6. 1964,
2. Peran Vera, vdevalka, samovoljno zapustila delo dne 30. 6. 1964,
3. Kavčič Ana, previjalka, samovoljno zapustila delo dne 25. 6. 1964,
4. Pogačar Ana, tkalka, samovoljno zapustila delo dne 25. 6. 1964,
5. Zver Rozalija, tkalka, ni prestala preiz. dobe, izstopila dne 30. 6. 1964,
6. Žerjav Joža, tkalka, izstopila sporazumno z upravo podjetja 30. 6. 1964,
7. Miller Ami, desinaterka, izstopila sporaz. z upr. podjetja 30. 6. 1964,
8. Mlekuž Franc, mojster izmene, upokojen z dnem 30. 6. 1964,
9. Košak Marija, previjalka, upokojena z dnem 30. junija 1964,
10. Vlatkovič Rista, trgovski zastopnik, umrl 3. 7. 1964,
11. Skok Ivana, tkalka, upokojena dne 6. 7. 1964,
12. Hribar Angela, tkalka, samovoljno zapustila delo dne 8. 7. 1964,
13. Vidoz Majda, desinateur, na podlagi lastne odpovedi 15. 7. 1964.

Ob nenadni smrti mojega moža **FRANCA KLEMENCA** izrekam najlepšo

ZAHVALO

kolektivu **INDUPLATI** Jarše za izkazano pozornost in pomoč. Hvala tudi vsem, ki ste pokojniku poklonili cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Jarše, junija 1964.

žena Cilka z družino

ZAHVALA

vsem, ki ste spremili na zadnji poti mojega očeta

IVANA GIOVANELLIJA

Iskrena hvala tudi vsem, ki ste mu prinesli rože in vence na mrtvaški oder.

Jarše, junija 1964.

sin Lovro